Miene opa vertèlde.

Gezaete op de bank ónger d'r noteboum op d'r plaej, sjtopde d'r opa zich e piepke, duujde d'r toebak mèt d'r doem good aan, pakde zich de zjwaegele en sjtook d'r brand drin.

Hae begós te vertèlle, dat hae van zien vader zièliger gehoord houw, dat de meiste luuj in dae tied nog gaar gein oer houwe en ouch gein klok of wèkker in g'n hoes.
Ze woorte wakker van d'r haan, dae krièjde zoa gouw es d'r daag in de lóch kaom. En da begóste alle hane in de buurt ouch mèt hun konzaer en sjtónge de luuj vanzelf op.
't Laeve op de boerderie begós op gank te kómme,.
Jederènne sopde effe in 't wiewatersbekske, dat aan d'r duèrsjtiel hóng, makde zich e kruutsteike en góng aan 't werk.
De vrouwluuj móste de kuj mèlke en de mansluuj makde d'r paerssjtal zuver, naodat ze de dere 't ièrsjte gevoord houwe.
De meiste klein boere houwe gaar gein paerd en sjpene de koow in de kar of vuèr d'r ploog en anger veldgereidsjap..
Die koow hou 'n sjtök hout bekleid mèt sjtóf veur d'r kop, aan de häöre vasgebónge en dao woorte de klinke aan vasgehaok.
'N koow trèk neet, zag d'r opa, mèh dujt in feite alles veuroet.
Dao vandaan kumt ouch 't sjpraekwoord : " 'n plank veur d'r kop höbbe".

En da vertèlde hae uèver zichzelf;
Ich waor d'r ääversjte paersjknech op d'r groatste haof van de Koele.
Ich mós in alle herregods vreugte mèt de kar en paerd nao 't land gaon kliè veur de paerd en vèrke te haole.
Ich mièjde mich ennige juine kliè aaf, lood mich de kar vol en kaom meistal op d'r plaej aan es die angere óngevaer klaor waore um in de keuke bótterhamme te gaon aete.
D'r opa trok ins flink aan de piep en góng wiejer.
Op väöl plaatsje woort ièrsj d'r roazekrans gebaed en daonao gegaete.

Ónger 't aete woort 't werk ingedeild en nao nog gouw " e Vader ónzer" gebaed te höbbe, vaegde d'r fök, dae ouch zien paorsje vleisj mèt broad en zjwaats gekrege houw, es ièrsjte bletsjentaere nao boete.

De luuj waore koum van de taofel aaf, of de kat sjpróng vlot d'rop en sjtrietsjde zich e lekker hepke. En die woort dan gouw door de vrouw des hoezes of de maad van d'r dösj gevaegd.
Óngertössje houw d'r opa of de oma van d'r boer de keusjkes en anger broad klein gesjneje en voorde dat aan de kloek mèt de kuke, die al ónger de taofel aan 't zeuke waore.
Die lepe d'r ganse daag oet en in en e bietteke sjtrónt miè of minder in d'r zand maakde toch niks oet.

'T Frenske, neet d'r sjlumste knech, mós de verke, hinne, sjääp en 't anger kleinviè verzörge. En ouch de eier rape en d'r verkeskaetel geraed make. Dae waor zoa dóm dat de luuj in gen dörp zagte : " Dae dauch nog neet veur in e laok te sjtaon woa niks oet kumt".
In dae verkeskaetel kaome 't ièrsjte 'nne houp netele, die in de graver langs d'r waeg gesjneje woorte, dan kroate of moosblaad, wat me sjus veurhenge houw en dao baove op kaome de klein èrpel gewoon mèt sjèl en al en die neumde ze; " Sjwèlmensjere"
Es die èrpelkes gaar waore en doe deegs dao de sjèl aaf, da sjmólte dich die op de tóng.
En dan zoogs te d'r mónd van d'r opa bewaege, of hae zoan èrpelke aan 't aete waor.

De mansluuj die móste aan 't naojaor en 't vuèrjaor d'r sjtalmès mèt de gaffel op de sjlaagskar laje en dat waor zjwoar werk. Sóms has te van die gekke, die zich ein kroategaffel (grote riek om bieten te laden) pakde óm daomèt te laote zeen wie sjterk ze waal waore.
Es paersknech hoofde ich neet te laje, ich voort dae mès nao ge veld.
Op 't veld woort dae sjtalmès mèt d'r mèshaok van de kar op häöpkes getrokke en die woorte weer mèt de gaffel gesjpreid.
Mèt d'r braobender en later mèt d'r melotteploeg woort vaor vuèr vaor dae mès ónger geploogd en 't land umgedaon.

Waor 't land hièl sjtief, dan góng ich mèt d'r expater of d'r cultivator 't optrègke en wiejer woort 't mèt de sjleip en de aeg klein gemak en sóms mós de wel (landrol) d'r aan te pas kómme um de diekke knäö klein te kriege.
Mergel, fien klein gesjtampt, woort doe gebroek es kunsmès, mergele neumde ze dat.
D'r echte kunsmès is pas rónd 1910 oetgevónge.

D'r baas zièjde zelf de vröchte en dan aegde ich mèt de aeg achteroet en uèverwaersj, dus sjuns, um d'r zaod ònger te kriege, zaodat de vuègel neet alles zouwe opvraete. Dat sjuns aege deech ich óm good te kinne zeen woa ich al gewaes waor.

De wintervröchte, wie kaore , winterterf en gaersj woorte nao sint Remeys (H.Remigius begin oktober) gezièjd en waore nao d'r winter 'n voes hoag. 't Ónkroed waor mèt gewasse en me mós de distele mit 't distele-sjöpke oetsjtaeke, angers versjtikde de vróchte en kóste es 't ougs waor de bössele neet binge, zoa sjtoke die kringe.
D'r zèmp waor ouch al groater es de res en begós hiej en dao al gael blumpkes te make, terwiel de klaproaze en de blauw kaoreblóm al good te zeen waore.
't Wiejekroed waor 'n tèj plant, die good zónger water kós en sómmige saorte krope zoa vas langs g'n aerd, dat de vröchte 't meujlek houwe..

Waor aan 't vuèrjaor 't braokligkend land bemèst, geploogd en klein gemak, dan woorte èrpel geplant, krote en maore gezièjd en ouch de zaormergaersj en terf.
Alle zaod trok mezelf. En ómdat krote en maorezaod mièrlobbig is, kaome oet jeder zäödje minstens drie, veer en sóms waal vief plentjes. Dat zaod woort mèt e klein handmesjien gezièjd en ómdat ze bang waore dat te weinig plentjes zouwe opkómme , woort 't mèr get diekker gezièjd, mèt 't gevolg dat es 't good lökde, dat ze väöl te diek op ein sjtónge in de rieje en ièrsj mèt de hak op zoan 25 á 30 cm aafgehakt woorte

Naor

gelang 't waer en d'r wasdóm van de plentjes, mèh meistal nao zoan twiè waeke , begóste ze mèt 't aafhakke en neet te vergaete 't ónkroed oet te houwwe. Nièтele , serèl, vluughaver, allesverderf of allesverdreet, zemp, wegbraej en nog väöl miè van dae rotzooj.

Nao ènnige daag begóste veer allemaol mèt 't aafzètte van de krote en de maore. Veer bónge ós 'nne zak óm de kneje en krope dan zoa uèver 't veld mèt ein riej tössje de bein en dan woorte in drie rieje de plentjes oetgedund tot ein plentje. Waor d'r zaod sjlech opgekómme en waore d'r kaal plaatsje in de rieje , zóndige neumde ze dat, dat woort dao es 't geraegend houw moosplante en käöl of kolrabe geplant. Zoa woort alles good gebroekt.

't Kroed dat ummer weer opnuuj opkaom mós toch zièker twiè of drie kièr ómgehakt waere en taege augustus trokke ze 't wiejekroed, dat dan waal dartig cm baove de plante oetkaom mèt de hand oet.
Ich höb zelf nog mètgemakt zag d'r opa, in de dartiger jaore dat vader ós 'n touw sjpeen midde op de riej maore, angersj kóste veer die gaar neet vinge in 't ónkroed.

Nao zich 't piepke opnuuj gesjtopt te höbbe, góng d'r opa wiejer.
Meistal woort taege 'n oer of tièn nog 'n tas koffie mèt een bótterham gegaete, mèh es óm twelf oere " 't Angelus" klepte, bleef ederein sjtaon, makde zich e krutske en baede zich "d'r Ingel des Hière", ('n schietgebedje met drie Weesgegroetjes)
Daonao pakde me zich 't gereidsjap en góng nao heim, want zagte de ouw luuj; " 't Angelus reup veur de noon." (middageten)

Da sjpeen ich de paerd aaf, dat wil zegke, ich hóng de klinke oet d'r haam en leet die kèttinge mèt de waesjele op gen aerd valle en die bleve mèt d'r ploog, aeg of weit ich wat vuèr gereidsjap ich sjus gebroekde achter in 't veld.
Op dae breije rögk van die wèrkpaerd kós ich neet grièjlings zitte en daorum zat hae zich in amazonezit op d'r linkse baj, es ich tenminste mèt e sjpan waor. Ich leet mien meug bein langs 't bezjweite lief van dae ouwe krammes hange en sjtoegkelde zoa op mien èlf en dartigste nao heim.

Dré Kickken